

TOIMINNALLINEN TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA

2022--2025

Merikosken koulu, Merituulen yksikkö 1-6

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma ohjaa käytännön työtä. Suunnitelmaan on pyritty kirjaamaan olemassa olevia käytäntöjä ja toimintamalleja tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseksi koulun arjessa. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman taustalla on Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslait. Suunnitelma on kirjoitettu Tasa-arvokompassin teemojen avulla. (Tasa-arvokompassi: Työkalu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön perusopetuksessa. Rauhankasvatusinstituutti ry.) Koulumme on mukana tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien päivitysprosessissa ja osallistumme Rauhankasvatusinsituutti ry:n koulutuksiin lukuvuonna 2021-2022.

1. Hallinto ja johtaminen

Koulu sitoutuu toiminnassaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen ja edistämiseen myös hallinnon ja johtamisen tasolla. Esimerkiksi viestinnässä kiinnitetään huomiota saatavuuteen, avoimuuteen sekä kiinnitetään huomiota monipuoliseen ja ei-stereotyyppiseen ilmaisuun. Esihenkilöt mahdollistavat koulutuksia asiaan liittyen ja mahdollistavat keskusteluita työyhteisössä tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta. Esihenkilöiden tehtävä on huolehtia, että johtamisessa ja tehtävien jaossa toteutuu tasa-arvo ja yhdenvertaisuus sekä syrjimättömyys. Koululle on laadittu tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jonka toteutumista arvioidaan ja seurataan säännöllisesti. Kunta10 -kyselyn teetetään säännöllisesti henkilökunnalle ja kyselyn tuloksia hyödynnetään koulun toiminnan kehittämisessä. Koululle on laadittu suunnitelma kiusaamisen ehkäisemiseksi, suunnitelma väkivaltaan ja häirintään puuttumiseksi. Henkilökuntaa tiedotetaan syrjintään ja epäasialliseen käytökseen liittyvissä tilanteissa toimimisesta. Koululla on henkilöstöpoliittinen tasa-arvosuunnitelma, koska oppilaitoksessa on pysyvästi yli 30 työntekijää.

2. Pedagoginen toiminta Merituulen yksikössä

Merituulen yksikössä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta on edistetty seuraavilla tavoilla:

Koulussa pyritään tekemään ryhmäjakoja niin, että ne ovat aidosti pedagogisesti mietittyjä. Ryhmäjakoja mietittäessä pyritään tunnistamaan esim. sukupuoleen tai etnisyyteen liittyviä ennakko-oletuksia tai uskomuksia, jotka voisivat olla haitallisia. Kaikkia oppiaineita pidetään yhtä tärkeinä oppiaineina ja valinnaisaineita esitellessä pidetään esillä sitä, että kaikki aineet sopivat kaikille. Oppilaiden arvioinnissa kiinnitetään huomiota yhdenmukaisiin arviointikriteereihin sukupuolesta tai muista ominaisuuksista riippumatta.

Koulussa on käytössä yhteiset tapakasvatusteemat, joissa tuodaan vahvasti esille toisten oppilaiden arvostamiseen ja kunnioitukseen kasvattaminen.

Koulussa on käytössä kasvatustalustumalli, jonka avulla hoidetaan kiusaamiseen, syrjintään tai epäasialliseen kohteluun liittyviä asioita.

Oppilaita ja opetus- ja ohjaushenkilökuntaa kannustetaan avoimeen keskustelukulttuuriin ja avoimeen ilmapiiriin, jossa on mahdollista ottaa keskusteluun esim. tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä asioita.

Koululla on kiinnitetty huomiota kielitietoiseen viestintään ja opetuskieleen. Henkilökuntaa on koulutettu maahanmuuttajaopetuksen erityispiirteisiin.

Koulun järjestyssäännöissä huomioidaan kaikkien oppilaiden oikeus turvalliseen kouluympäristöön.

Tunne- ja turvataitosuunnitelman avulla pidetään kaikilla vuosiluokilla tunne- ja turvataitotunteja ikätasoon sopivilla aiheilla- ja tavoilla. Näillä tunneilla voidaan antaa myös seksuaalikasvatusta, joka on moninaisuutta kunnioittavaa.

Oppilaskunnan toiminnalla pyritään edistämään kaikkien oppilaiden osallisuutta ja yhteenkuuluvuutta kouluympäristössä. Oppilaskunta järjestää sellaista toimintaa, johon on kaikkien oppilaiden mahdollista osallistua.

Vuosittain on niin sanotusti monialaisten oppimiskokonaisuuksien jaksoja. Näillä MOK-tunneilla voidaan käsitellä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden sekä rasismien vastaisuuden teemoja.

3. Tilat ja ympäristö

Tilat ja kouluympäristö pyritään rakentamaan esteettömiksi. Turvallinen tila tarkoittaa myös henkisesti turvallista tilaa, jossa on kaikilla oppilailla ja henkilökunnalla turvallista olla.

Apuvälineitä järjestetään niin, että esteettömyys toteutuu. Koulussa on tytöille ja pojille eriytettyjä ja sukupuolittamattomia wc – ja pukutiloja. Niiden suunnittelussa on huomioitu kuukautishygieniaan liittyvät kysymykset.

4. Asenteet ja vuorovaikutus

Koululla on nollatoleranssi syrjivään kielenkäyttöön. Koulun säännöt kieltävät seksistisen, homo- ja transfobisen, rasistisen ja muun syrjivän kielen käytön. Epäasialliseen kielenkäyttöön puututaan esimerkiksi kasvatuskeskusteluiden avulla. Omaa ja kollegoiden kielenkäyttöä voi arvioida tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmista. Epäasialliseen käyttäytymiseen ja kielen käyttöön puuttuminen on työntekijän velvollisuus. Oppilaita opetetaan tunnistamaan syrjivää kielenkäyttöä esimerkiksi käymällä eri sanojen merkityksiä ja taustaa läpi.

Oppilaita ei turhaan puhutella sukupuolensa edustajina, vaan käytetään etunimiä aina kun mahdollista. Oppilaan omaa näkemystä sukupuolestaan tulee kunnioittaa.

Oppilaita opetetaan tekemään yhteistyötä ominaisuuksiltaan erilaisten oppilaiden kanssa. Luokan toiminnassa pyritään huolehtimaan, että kukaan ei jää ulkopuolelle ryhmästä esimerkiksi toimintakyvyn, katsomuksen, etnisen taustan, seksuaalisen suuntautuminen tai muun ominaisuuden vuoksi.

Opettajia ohjataan antamaan huomiota yhtä paljon kaikille kehumalla heitä tasapuolisesti. Kaikkien oppilaiden ei-toivottuun käytökseen pyritään puuttumaan tasapuolisesti.

Juhlat pyritään järjestämään niin että ne ovat saavutettavia kaikille ja huomioivat kulttuurisen, uskonnollisen ja katsomuksellisen moninaisuuden.

5. Huoltajat ja sidosryhmät

Koulun henkilökunta tiedostaa koulun oppilaiden taustan moninaisuuden ja tästä keskustellaan säännöllisesti. Koulussa järjestetään tulkkausta huoltajille ja viestinnässä pyritään huomioimaan kielitietoinen ja selkokielineen viestintä.

Koululla on vanhempaintoimikunta, jonka kanssa tehdään yhteistyötä osallisuuden ja yhteenkuuluvuuden vahvistamiseksi.

Koulu tekee yhteistyötä MLL:n kanssa oppilaan koulukäynnin (esimerkiksi läksyjen teko) tukemiseksi.

6. Kehittämistoimenpiteet Merituulen yksikössä vuosina 2022-2025

-Muistilista arjen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteuttamiseen.

-Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkyminen myös käytävillä julistein.

-Mahdolliset sukupuolisensitiiviset saniteettitilat.

-Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus teema tietyn tiimin asiaksi.

-Säännölliset kyselyt (aiheina: kiusaaminen, häirintä, epäasiallinen käytös, asenteet, kielenkäyttö).

-Yhteistyökumppaneiden etsiminen ja niiden kanssa toimiminen (Seta Ry, Maailman koulun matkalaukku).

-Huomioidaan YK:n järjestämä Kulttuurisen monimuotoisuuden päivä 21.5.2022.

-Osallisuuden vahvistaminen esimerkiksi seuraavien toimenpiteiden avulla:

-oppilas ja huoltaja -edustus eri työryhmissä esim. OHR, kyselytunti johdolle